

II. ОКОЛНА СРЕДА

В обхвата на наблюдението за материалните дълготрайни активи с екологично предназначение са включени съоръжения, инсталации и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда по направления (за водните ресурси, въздуха, земята, обезвреждане на отпадъци, защита от шума), апаратура за мониторинг и контрол.

Данните за материалните дълготрайни активи са публикувани по отчетна стойност и са част от общите материални дълготрайни активи в страната.

В наблюдението за разходите за опазване и възстановяване на околната среда са включени фирми, подразделения на фирми, общински администрации, научни институти, министерства и други ведомства, които са изразходвали средства за опазване и възстановяване на околната среда. Съдържат се и средствата от националния и общинските фондове за опазване на околната среда.

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда включват:

- разходи за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи с екологично предназначение;
- разходи за поддържане на материалните дълготрайни активи с екологично предназначение и извършените мероприятия.

В разходите не се включват изплатените суми за екологични глоби и санкции.

Разходите за придобиване на материални дълготрайни активи с екологично предназначение са част от общите разходи за придобиване на материални дълготрайни активи в страната. В разходите за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи с екологично предназначение се включват разходите за изграждане на нови обекти, реконструиране на съществуващите материални дълготрайни активи, както и тези за лицензи, патенти, НОУ-ХАУ, придобиване на апаратура за мониторинг и контрол и други.

В разходите за поддържането на материалните дълготрайни активи с екологично предназначение и извършените мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда са включени разходите за експлоатация и поддържане на материалните дълготрайни активи с екологично предназначение, проведените мероприятия, несвързани с използване на материални дълготрайни активи с екологично предназначение като: рекултивация, химическа мелиорация, биологическа и интегрирана растителна защита, залесителни и озеленителни

мероприятия, опазване на ландшафта (вкл. защитени природни обекти); експлоатация и поддържане на апаратура за мониторинг и контрол.

В данните за разходите и инвестициите не са включени разходите за придобиване и поддържане на материалните дълготрайни активи за опазване чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения.

Приложената методика за събиране на информация за материалните дълготрайни активи и разходите за тяхното придобиване и поддържане е в съответствие със Закона за счетоводството, Националния сметкоплан и Националните счетоводни стандарти.

Основните понятия, използвани при статистическото изучаване на водоползването, се базират на Стандартната статистическа класификация на водоползването, препоръчана от Икономическата комисия за Европа към ООН.

В обхвата на наблюдението са включени стопанските субекти, които се снабдяват с над 36 хил. куб. м вода годишно (за 1991 г. са включени селскостопанските единици без оглед на потребеното количество вода). Анкетирани са и фирмите, стопанисващи обществената канализационна мрежа. Не са включени данните за ВЕЦ и АЕЦ.

Самоснабдяване е дейността по изземване на водни маси за собствено крайно потребление от повърхностните, подземните и други водоизточници.

Повърхностни води са тези, които се събират или текат на повърхността на земята: реки, потоци, ручей, езера и т.н., както и изкуствените водоеми. Иззетата от язовирите и доставена чрез ЕАД „Напоителни системи“ вода е включена в показателя „Доставена вода“.

Подземни води са съдържащите се в подземни образувания води, които могат да бъдат извлечени. Това са всички постоянни или временни запаси вода (естествени или изкуствено създадени), налични в подземните слоеве. В този показател се включват подземните водоносни слоеве със свободно равнище, а така също и дълбоките напорни или безнапорни водоносни слоеве, съдържащи се в начупените порести скали.

Към категорията други водоизточници се отнасят морето, дъждовните води, постоянните натрупвания на стоящи води и други.

За доставена се счита водата, получена от комуналната мрежа или друга водоснабдителна система.